

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. 58/ 308-4480, fax. /58 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

PZS/76150/796/2018

Gdańsk, dn. 07.06.2018 r.

Sz. P. Bartosz Marczuk
Ministerstwo Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej
Podsekretarz Stanu

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnoszę następujące uwagi do projektu ustawy MRPiPS z dn. 20 kwietnia 2018 r, o *zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw*. NSZZ „Solidarność” dostrzega potrzebę wspierania rodzin z dziećmi nie tylko tych, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, ale również tych, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej wobec swojego potomstwa. Ustawa o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej od samego początku kładła nacisk na deinstytucjonalizację opieki nad dziećmi w ramach pieczy zastępczej, a zwłaszcza wobec tych najmłodszych.

Aktualnie proponowane zmiany w *ustawie o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej* mają na celu wspieranie już samych rodzin, tak by ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej z jednej strony, z drugiej zaś, by pozyskać nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej czy też prowadzenia rodzinnego domu dziecka. I w tym zakresie proponowane zmiany nie budzą wątpliwości i są w pełni popierane przez NSZZ „Solidarność”.

Jednak dostrzegamy pewne ułomności systemu, których proponowane zmiany również nie rozwiązują. Dotyczą one przede wszystkim środowiska tzw. wychowawców samorządowych, którzy pełnią swoje funkcje w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Już poprzednio wprowadzone zmiany bardzo różnicowały pod względem wynagrodzenia, jak i czasu pracy tą samą grupę zawodową. Dodatkowo wątpliwości budzą zmiany, które polegają na zatrudnianiu w charakterze wychowawców osób z kwalifikacjami nauczycielskimi, którzy są przygotowani do pracy dydaktycznej z dziećmi, a te coraz częściej wymagają wsparcia terapeutycznego.

Taka zmiana może bardzo niekorzystnie wpłynąć na dzieci, które przecież i tak znajdując się w pieczy zastępczej są bardzo doświadczane przez los i wymagają specjalistycznej pomocy.

Uwagi szczegółowe:

W art. 11 ust. 1, ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (dalej: ustawa) proponuje się usunięcie zapisu dotyczącego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, którego przeprowadzenie jest niezbędne do przydzielania asystenta rodziny w przypadku, kiedy sytuacja rodziny tego wymaga. Zamiast wywiadu pracownik socjalny ma dokonać analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i materialnej tej rodziny. Należy zauważyć, że właśnie takiej analizy dokonuje się w ramach wywiadu środowiskowego. Zatem proponowana zmiana odbiera pracownikowi socjalnemu jego podstawowe narzędzie pracy, które jest także udokumentowaniem zasadności podejmowanych przez niego dalszych działań. NSZZ „Solidarność” nie może zaakceptować proponowanej zmiany, tym bardziej, że projektodawca nie określa sposobu przeprowadzenia i udokumentowania przedmiotowej analizy.

W art. 15 ust. 1 pkt. 12 ustawy proponuje się usunięcie przepisu dotyczącego możliwości podejmowania działań interwencyjnych przez asystenta rodziny, w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, niewłaściwym jest ograniczenie zadań asystenta rodziny jedynie do działań zaradczych, w szczególności, kiedy bezzwłoczna interwencja jest konieczna (np. poprzez wezwanie służb ratowniczych). Dlatego proponuję pozostawienie przepisu w dotychczasowym brzmieniu.

Proponowana zmiana art. 78 ust.1 ustawy, dotyczy standardów wykształcenia koordynatora pieczy zastępczej. Aktualnie przepisy określają dokładnie kierunek studiów, które należy ukończyć (pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie). Projektodawca proponuje złagodzenie wymagań określając wykształcenie na poziomie wyższym, jednak na dowolnym kierunku. Jednocześnie oczekuje się od kandydata, że da rękojmię należytej realizacji zadań. Podobna zmiana proponowana jest w art. 197b ust. 3, który dotyczy członków zespołu inspektorów upoważnionych do kontroli w kontrolowanych jednostkach. Z tak dalekim łagodzeniem wymagań wobec kandydatów na koordynatora lub inspektora kontroli nie można się zgodzić. Organizacja pieczy zastępczej, jest to specyficznym działem pracy, który wymaga konkretnej wiedzy zdobywanej latami, ale także szczególnej wrażliwości. NSZZ „Solidarność” nie może się zgodzić z propozycją ustawodawcy, aby każdy mógł podejmować się zadań z w/w. zakresu bez względu na rodzaj swoich kwalifikacji.

Art. 25 projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw gwarantuje, że placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego powstałe przed wejściem w życie niniejszej ustawy mają funkcjonować w trybie i na zasadach dotychczasowych.

W świetle uchylenia ustępu 2 w art. 99 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który określa standardy zatrudnienia dotyczące liczby pracowników gospodarczych i przy opiece nad dziećmi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, trudności interpretacyjne budzi zapis art. 25. Dlatego NSZZ „Solidarność” wnosi o uściślenie zapisów art. 25 projektu ustawy tak, aby nie budziły one wątpliwości, co do utrzymania standardów zatrudnienia w istniejących placówkach typu rodzinnego.

Jednocześnie NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że w kontekście wygaszania instytucjonalnych form opieki nad małoletnimi może pojawić się problem z opieką nad dziećmi, które nie będą mogły pozostać w rodzinie biologicznej, a nie znajdzie się dla nich odpowiedniej rodzinnej opieki zastępczej. Należy rozważyć by w takich sytuacjach, kiedy konieczne jest zapewnienie opieki i wsparcia małoletniemu poza domem rodzinnym i jednoczesnym braku chętnych do objęcia go opieką zastępczą, zachować pieczę instytucjonalną

Z poważaniem
Członek Prezydium Komisji Krajowej
NSZZ "Solidarność"

Henryk Nakonieczny